

1. ΝΑ ΨΗΦΙΣΟΥΝ ΜΕ ΧΕΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΔΙΑ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 30/03/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 30/03/2024

Σελίδα: 1

ΓΕΝΣ ΜΠΑΣΤΙΑΝ
Γερμανός
οικονομολόγος
Σ. 47

1. ΝΑ ΨΗΦΙΣΟΥΝ ΜΕ ΧΕΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΔΙΑ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 30/03/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 30/03/2024

Σελίδα: 47

ΤΟΥ JENS BASTIAN

Να ψηφίσουν με χέρια και πόδια

Τα αποτελέσματα των τοπικών εκλογών στην Τουρκία την Κυριακή 31 Μαρτίου είναι σημαντικά για πολλούς λόγους. Θα μας πουν ποιος θα κυβερνήσει μεγάλες πόλεις όπως η Κωνσταντινούπολη, η Αγκυρα ή η Σμύρνη. Θα σηματοδοτήσουν επίσης το πολιτικό μέλλον της Τουρκίας.

Η προεκλογική εκστρατεία τις τελευταίες εβδομάδες φέρνει στο προσκήνιο ορισμένα χαρακτηριστικά: τόσο στο κυβερνητικό στρατόπεδο όσο και στο στρατόπεδο της αντιπολίτευσης υποψήφιοι και κόμματα ανέμιξαν τοπικά και εθνικά πολιτικά ζητήματα. Μεταξύ των θεμάτων που έλαβαν εξέχουσα σημασία ήταν η οικονομικά προσιτή στέγαση, οι συνεχιζόμενες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι πολίτες σε σχέση με τον επίσημο πληθωρισμό – ξεπέρασε το 67% τον Φεβρουάριο του 2024 – και διεθνή ζητήματα όπως ο πόλεμος στη Γάζα.

Το πρόβλημα της στέγασης είναι ιδιαίτερα οξύ στην Κωνσταντινούπολη, την Αγκυρα και άλλες μεγάλες πόλεις. Ο διψήφιος πληθωρισμός και η νέα πολιτική της κεντρικής τράπεζας για δραστική άνοδο των επιτοκίων, που τώρα ανέρχονται στο 50%, καθιστούν την αγορά κατοικίας και την ενοικίαση απρόσιτη για πολλούς πολίτες. Επιπλέον, ο σεισμός του Φεβρουαρίου 2023 αναζωπύρωσε τη συζήτηση σχετικά με την ασφάλεια των νεοδύμων συγκροτημάτων διαμερισμάτων σε διάφορες πόλεις και περιοχές της Τουρκίας.

Οι τοπικές εκλογές χαρακτηρίζονται από σκληρό ανταγωνισμό και η προεκλογική εκστρατεία είναι έντονη. Αλλά οι συνθήκες υπό τις οποίες γίνονται οι εκλογές είναι άνισες. Το κυβερνητικό κόμμα ΑΚΡ του προέδρου Ερντογάν επωφελείται από τη διαθεσιμότητα δημοσίων πόρων, από την υποστήριξη της κρατικής γραφειοκρατίας, από μια δικαιοσύνη που αποκλείει υποψηφίους της αντιπολίτευσης και, πάνω απ' όλα, από ένα τεράστιο πλεονέκτημα στην κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης. Σε αυτό το πλαίσιο, οι δημοσκοπήσεις δεν θεωρούνται αξιόπιστες από πολλούς ψηφοφόρους.

Παρ' όλο που δεν είναι υποψήφιος σε καμία πόλη, ο πρόεδρος Ερντογάν διεξάγει ακούραστα προεκλογική εκστρατεία σε όλη τη χώρα. Στην πιο σημαντική εκλογική αναμέτρηση, στην Κωνσταντινούπολη, όπου ζει το ένα τρίτο του εκλογικού σώματος της Τουρκίας, οι αφίσες και οι διαφημίσεις του Ερντογάν επισκιά-

ζουν εκείνες του υποψηφίου του ΑΚΡ, Μουράτ Κουρούμ, πρώην υπουργού Αστικής Πολιτικής και Περιβάλλοντος. Υπάρχουν βέβαια λόγοι για την προβολή του Ερντογάν στις δημοτικές εκλογές: στην Κωνσταντινούπολη ξεκίνησε το 1994 η πολιτική του καριέρα ως δήμαρχος της πόλης.

Σήμερα, το οικονομικό κέντρο της Τουρκίας κυβερνάται από το αντιπολιτευόμενο CHP (κεντροαριστερό Ρεπουμπλικανικό Λαϊκό Κόμμα) και τον δημοφιλή δήμαρχο, Εκρέμ Ιμάμογλου. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων δημοτικών εκλογών στην Κωνσταντινούπολη το 2019, ο Ερντογάν προσπάθησε ανεπιτυχώς να ακυρώσει τη νίκη του Ιμάμογλου. Έτσι, για τον Ερντογάν, το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας αυτής της Κυριακής στην Κωνσταντινούπολη είναι και μια προσωπική υπόθεση. Μια επανάληψη της νίκης του σημαντικότερου πολιτικού αντιπάλου του Ερντογάν θα καθιστούσε τον Ιμάμογλου τον κορυφαίο υποψήφιο της αντιπολίτευσης στις προεδρικές εκλογές το 2028.

Μια σημαντική πολιτική διαφορά μεταξύ των φετινών αυτοδιοικητικών εκλογών και των προεδρικών εκλογών του Μαΐου 2023 είναι η έλλειψη ενόπτιας μεταξύ των κομμάτων της αντιπολίτευσης. Αυτή η πολιτική απόκλιση βοηθά τον Ερντογάν και το κόμμα του ΑΚΡ. Αντί να συμφωνήσουν σε έναν κοινό υποψήφιο σε πόλεις όπου το περιθώριο μεταξύ νίκης και ήττας θα είναι μικρό, διάφορα εθνικιστικά, κουρδικά και ρεφορμιστικά κόμματα αρνήθηκαν να ενωθούν. Το 2019, οι κούρδοι ψηφοφόροι βοήθησαν τον Ιμάμογλου να νικήσει στην Κωνσταντινούπολη.

Μετά τις εκλογές της Κυριακής, οι τούρκοι ψηφοφόροι δεν θα πάνε ξανά στις κάλπες για τέσσερα χρόνια! Μια νίκη των υποψηφίων του ΑΚΡ στην Κωνσταντινούπολη και την Αγκυρα θα ενθάρρυνε τον Ερντογάν στις πολιτικές του φιλοδοξίες. Θα του έδινε μια ακόμη ισχυρότερη πλατφόρμα για να υλοποιήσει αμφιλεγόμενα ζητήματα, όπως η συνταγματική μεταρρύθμιση και ο τρόπος με τον οποίο η Τουρκία χρησιμοποιεί τη διεθνή επιρροή της. Για τους τούρκους ψηφοφόρους που αντιτίθενται στην αυταρχική του διακυβέρνηση, μια ακόμη ήττα θα μπορούσε να σηματοδοτήσει το σημείο χωρίς επιστροφή: να ψηφίσουν «με χέρια και πόδια».

Ο Γευσ Μπάστιαν είναι ανώτερος σύμβουλος πολιτικής στο Ελληνικό Ιδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) στην Αθήνα. Συνεργάζεται ως ερευνητής στο Κέντρο Εφαρμοσμένων Τουρκικών Μελετών (CATS) του SWP, στο Βερολίνο.